

M ě s t o M š e n o

nám. Míru 1, 277 35 Mšeno

Telefon: 315 693 121, 123 fax: 315 693 006

e-mail: mu@mestomseno.cz

www.mestomseno.cz

ŘÁD VEŘEJNÉHO POHŘEBIŠTĚ MĚSTA MŠENA

Rada města Mšena ve smyslu § 102 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů a ust. § 19 odst. 1 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pohřebnictví“), schválila tento Řád veřejného pohřebiště města Mšena (dále jen „řád“) dne 27.11.2019, pod číslem usnesení 10/23/2019.

Řád veřejného pohřebiště město vydává po předchozím souhlasu Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 8.11.2019, vydaného pod č. j.: 145411/2019/KUSK.

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Řád upravuje provoz veřejného pohřebiště ve městě Mšeno (dále jen „město“), které se nachází na pozemcích p. č. 59 v k. ú. Mšeno a na Hradsku na p. p. č. 509 v k. ú. Sedlec u Mšena, obec Mšeno, okres Středočeský (dále jen „pohřebiště“), jehož součástí jsou:
 - místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů,
 - místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek,
 - místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách,
 - vsypová a rozptylová loučka,
 - společné hroby.

Vnější hranice pohřebiště jsou vymezeny hřbitovní zdí.

2. Provozování pohřebiště je nedílnou součástí veřejné infrastruktury a službou ve veřejném zájmu v samostatné působnosti města.
Provozovatelem a správcem pohřebiště je město Mšeno (dále jen „provozovatel pohřebiště“).
3. Řád je závazný pro provozovatele pohřebiště, subjekty zajišťující pohřební služby na pohřebišti, obstaravatele pohřebních a jiných úkonů, nájemce hrobových a urnových míst, objednatel a zhotovitele služeb, návštěvníky pohřebiště včetně osob, které zde s prokazatelným souhlasem provozovatele pohřebiště nebo nájemce provádějí práce, a pro ostatní veřejnost.
4. Hrob, ve kterém je pohřben zemřelý, jehož činnost byla mimořádně společensky prospěšná a všeobecně uznávaná, je možné rozhodnutím zastupitelstva města prohlásit za „Čestný hrob“. Hrob, který bude prohlášený „Čestným hrobem“, bude opatřen nápisem „Čestný hrob“. Nájemci

hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“, přísluší sleva z nájemného a úhrady služeb spojených s nájmem hrobového místa ve výši 50 % u jednohrobu a urnového místa a ve výši 50 % u dvojhrobu. Nájemce nesmí bez souhlasu zastupitelstva města odstranit hrobové zařízení hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“, neprojeví nájemci zájem nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje znaky opuštěnosti, je provozovatel pohřebiště povinen učinit na své náklady opatření směřující k zachování piety a důstojnosti hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“.

5. Náhrobek, vykazující vysoké uměleckořemeslné zpracování, je možné rozhodnutím rady města prohlásit za „Cenný náhrobek“. Nájemce nesmí bez souhlasu rady města odstranit hrobové zařízení takového hrobového místa. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází „Cenný náhrobek“, neprojeví zájem nájemci nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje znaky opuštěnosti, je rada města povinna učinit na své náklady opatření směřující k zachování „Cenného náhrobku“.

Článek 2

Provozní doba pohřebiště

1. Provozní doba, v jejímž průběhu je pohřebiště zpřístupněno veřejnosti, se stanoví takto:
pohřebiště je přístupné celoročně bez časového omezení.
2. Provozovatel pohřebiště může z oprávněných důvodů přístup veřejnosti na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat, např. v době provádění terénních úprav, manipulace se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště, exhumací, údržby zeleně, prací při odstraňování vad či havarijních stavů na pohřebišti nebo v jeho bezprostředním okolí, za sněhu, náledí apod., pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků.

Článek 3

Pořádek na pohřebišti

1. Návštěvníci pohřebiště jsou povinni zdržet se takového jednání, které by se dotýkalo důstojnosti zemřelých nebo mravního citění pozůstalých a veřejnosti, zejména chovat se hlučně, pouštět přenosné nosiče zvuku, požívat alkoholické nápoje, omamné nebo psychotropní látky, kouřit, odhazovat odpady mimo nádoby k tomu určené a používat prostory pohřebiště a jeho vybavení k jiným účelům, jež k jakým jsou určeny.
2. Děti do 10 let mají na pohřebiště přístup pouze v doprovodu dospělé osoby.
3. Na pohřebiště je zakázán přístup podnapilým osobám a osobám se psy, kočkami a jinými zvířaty.
4. Na pohřebišti je zakázáno jezdit na jízdnicích kolech, koloběžkách, skateboardech, kolečkových bruslích a lyžích.
5. Vozidla (s výjimkou invalidních vozíků) mohou na pohřebiště vjíždět a zdržovat se zde pouze s předchozím souhlasem provozovatele pohřebiště a při splnění jím stanovených podmínek. Chodci mají vždy přednost před vozidly.

6. Není dovoleno parkovat vozidla u hrobových míst a provádět mytí, opravy a údržbu vozidel v prostorách pohřebiště.
7. Ukládání nádob, náradí a jiných předmětů, včetně dílů hrobového zařízení, na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno.
8. Svítilny a svíčky je možno na pohřebišti rozsvěcovat na jednotlivých hrobových místech pouze tehdy, pokud jsou vhodným způsobem zabezpečeny proti vzniku požáru. Na vsypových a rozptylových loučkách je dovoleno rozsvěcovat svítilny a svíčky pouze na vyhrazených plochách. V odůvodněných případech může provozovatel pohřebiště používání otevřeného ohně (svíček, aj.) omezit nebo zakázat.
9. Vstup na vsypové a rozptylové loučky je pro veřejnost zakázán. Věnce a kytice lze umísťovat pouze na vyhrazené plochy a způsobem určeným provozovatelem pohřebiště.
10. Z hygienických důvodů není dovoleno v areálu pohřebiště pít vodu z vodovodních výpustí a studní. Tato voda je určena k provozním účelům provozovatele pohřebiště a na zalévání veřejné zeleně a zeleně na pronajatých hrobových místech. Je zakázáno odnášet vodu v náhradních obalech z areálu pohřebiště.
11. Odpady je nutno odkládat výhradně na místa k tomu určená. Nádoby na odpady na pohřebišti slouží výhradně pro ukládání odpadu z pohřebiště (mimo odpadu stavebního a nebezpečného). Pokud je na pohřebišti zavedeno třídění odpadu, je nutno toto opatření respektovat.
12. Provádět jakékoli zásahy do veřejné zeleně na pohřebišti (zeleně vysazené provozovatelem pohřebiště, včetně provádění nové výsadby zeleně) lze pouze s předchozím souhlasem provozovatele pohřebiště. Provozovatel pohřebiště je oprávněn odstranit zeleň, k jejíž výsadbě nedal souhlas, a to i bez souhlasu osoby, která výsadbu zeleně provedla.
13. Pevné i přenosné lavičky instaluje na pohřebišti výhradně provozovatel pohřebiště nebo osoba, které k tomu udělí provozovatel pohřebiště předchozí písemný souhlas s určením rozměrů, tvaru a umístění lavičky a povinností udržovat lavičky v řádném stavu. Lavičky mohou užívat všichni návštěvníci pohřebiště.
14. Na pohřebišti je dovoleno umístění reklamních a propagačních materiálů pouze na vyhrazených místech a po předchozím souhlasu provozovatele pohřebiště. Není dovoleno umísťovat reklamní a propagační materiály na dřevinách, na zařízeních pohřebiště ani na hrobových místech a hrobových zařízeních.
15. Na pohřebišti je zakázáno pořádat prezentační nebo nabídkové akce soukromých subjektů zaměřené na výkon následné služby pro nájemce hrobových míst či prodej jimi nabízeného zboží. Všechny subjekty, které mají v úmyslu vykonávat jakékoli práce či služby pro nájemce hrobových míst jsou povinny oznámit tuto činnost provozovateli pohřebiště.
16. Pořádání pietních a vzpomínkových akcí na pohřebišti je možné s předchozím souhlasem provozovatele pohřebiště. Tím není dotčena povinnost svolavatele předem oznámit shromáždění podle zvláštního předpisu (zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů).
17. Na pohřebišti je povoleno provádět jakékoli práce pouze v takovém rozsahu a takovým

způsobem, který stanoví tento řád a provozovatel pohřebiště.

18. Dozor nad pořádkem na pohřebišti provádí provozovatel pohřebiště nebo osoba jím určená.
19. Všechny osoby, vykonávající činnosti související se zajištěním řádného provozu pohřebiště, jsou povinny tak činit v souladu se zákonem o pohřebnictví a ostatními právními předpisy upravujícími takovou činnost, dodržovat tento řád, a to vždy s vědomím provozovatele pohřebiště, nebo s jeho předchozím souhlasem, je-li ho dle tohoto řádu potřeba.

Článek 4

Rozsah služeb poskytovaných na pohřebišti

1. Na pohřebišti lze pohřbít tělo zemřelého nebo uložit zpopelněné lidské ostatky bez ohledu na místo úmrtí zemřelého, a to pouze se souhlasem provozovatele pohřebiště a za podmínek stanovených platnými právními předpisy a tímto řádem. Minimálně jeden den před přijetím těla zemřelého k pohřbení do hrobu nebo hrobky nebo lidských ostatků k uložení je nutno předložit provozovateli pohřebiště úmrtní list, průvodní list k přepravě těla zemřelého (umrlčí pas), zprávu oprávněného orgánu cizího státu nebo list o prohlídce zemřelého; kopii tohoto dokladu uloží provozovatel pohřebiště do přílohy hřbitovní knihy.
2. Provozovatel pohřebiště poskytuje na pohřebišti zejména následující základní služby, které jsou součástí služeb poskytovaných současně s nájmem hrobového místa:
 - a) nájem hrobových míst (nájem se realizuje na základě písemné smlouvy o nájmu hrobového místa)
 - pro hroby, hrobky,
 - pro uložení lidských ostatků v urnách,
 - pro vsyp lidských ostatků,
 - b) správu a údržbu pohřebiště, včetně cest a komunikací, inženýrských sítí, zeleně v areálu pohřebiště, oplocení a mobiliáře,
 - c) zajišťování sběru, třídění, odvozu a likvidace odpadů,
 - d) dodávku vody,
 - e) údržbu a úpravu společných hrobů a ve sjednaném rozsahu i čestných hrobů,
 - f) vedení evidence související s provozováním pohřebiště (viz ust. § 21 zákona o pohřebnictví, a to zejm. údaje o hrobovém místě, hrobovém zařízení a jeho vlastnictví, uložení lidských ostatků, aj.),
 - g) vykonávání dozoru nad dodržováním tohoto řádu,
 - h) zveřejňování informací v místě na pohřebišti obvyklém pro potřeby veřejnosti.
3. Na pohřebištech města Mšena jsou smluvně zajištěny doplňkové služby na žádost nájemce nebo vlastníka hrobového zařízení či hrobky, které nejsou kalkulovány v ceně nájmu, jako například:
 - a) manipulace se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště,

- b) výkopové práce, související s pohřbením či exhumací,
- c) pohřbívání,
- d) exhumace,
- e) ukládání lidských ostatků.

Článek 5

Povinnosti a činnost provozovatele pohřebiště

Provozovatel pohřebiště je povinen:

- a) provozovat pohřebiště v souladu se zákonem o pohřebnictví, tímto řádem a zvláštními právními předpisy (např. zákon o odpadech, zákon o ochraně osobních údajů, zákon o shromažďování apod.),
- b) provozovateli pohřební služby nebo vypraviteli pohřbu umožnit pohřbení nebo uložení lidských ostatků na pohřebišti, a to za úhradu přiměřených nákladů za poskytnuté související služby,
- c) zdržet se ve styku s pozůstalými chování nešetrného k jejich citům,
- d) umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyslovila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v ust. § 114 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění, je-li provozovateli pohřebiště známa,
- e) vést evidenci související s provozováním pohřebiště v rozsahu a způsobem dle ust. § 21 zákona o pohřebnictví,
- f) vypraviteli pohřbu vystavit doklad o pohřbení obsahující číslo hrobu nebo hrobky, jméno (jména) a příjmení zemřelého, místo a datum jeho narození, úmrtí, pohřbení a jednoznačnou identifikaci právnické nebo podnikající fyzické osoby, která pohřbení provedla,
- g) doklady související s pohřbením těla zemřelého do hrobu nebo hrobky nebo s uložení lidských ostatků na pohřebišti (kopie úmrtního listu, průvodní list k přepravě těla zemřelého, zpráva oprávněného orgánu cizího státu nebo list o prohlídce zemřelého) ukládat a archivovat dle spisového a skartačního řádu města,
- h) udržovat aktuální plán pohřebiště s vedením evidence volných hrobových míst,
- i) zájemcům o uzavření nájemní smlouvy na jejich žádost nechat nahlédnout do plánu pohřebiště a evidence volných hrobových míst,
- j) stanovit stejné podmínky pro sjednání nájmu hrobového místa dle typu pro každého

nájemce,

- k) v případě zákazu pohřbívání bezodkladně písemně informovat krajský úřad a nájemce hrobových míst, pokud je mu známa jejich adresa, a současně informovat veřejnost o tomto zákazu v místě na pohřebišti obvyklém,
- l) v případě rušení pohřebiště postupovat dle ust. § 24 zákona o pohřebnictví,
- m) připravit k pronájmu nová hrobová místa pro hroby, hrobky, urnová místa apod. Tak, aby byl minimalizován negativní dopad na již existující hrobová místa a tak, aby vznikaly ucelené řady, oddíly či skupiny hrobů a hrobek stejného charakteru a rozměrů; nikdo nemá nárok na individuální umístění hrobového místa mimo vymezený prostor,
- n) pronajímat hrobová místa za podmínek, stanovených zákonem o pohřebnictví a tímto řádem,
- o) zajišťovat pořádek a čistotu na pohřebišti, údržbu veřejné zeleně na pohřebišti, provádět údržbu cest a komunikací, opravovat a provádět údržbu oplocení a společných zařízení pohřebiště,
- p) zajišťovat sběr, třídění, odvoz a likvidaci odpadů z pohřebiště v souladu s platnými právními předpisy,
- q) umožnit oprávněným osobám manipulaci se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště nebo provedení exhumace za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a tímto řádem,
- r) vyřizovat stížnosti souvisejících s provozem pohřebiště,
- s) zabezpečovat výkopy hrobů a služby související s pohřbíváním, manipulací s lidskými ostatky, exhumacemi a ukládáním zpopelněných ostatků (vsypy, rozptyly, uložení uren). Tuto povinnost může zajistit i u třetího subjektu po protokolárním předání pracoviště a nejbližšího okolí,
- t) alespoň 1x ročně připravit návrh na převzetí náhrobků a ostatního hrobového zařízení, které si nájemce neodebere, nebo nezajistí prokazatelně jeho odstranění do 30 ti dnů po skončení nájmu, ač byl k tomu vyzván.

Článek 6 **Nájem hrobového místa**

1. Nájem hrobového místa vzniká na základě smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi provozovatelem pohřebiště jako pronajímatelem a nájemcem (uživatelé hrobového místa). Smlouva o nájmu hrobového místa musí mít písemnou formu a musí obsahovat určení druhu hrobového místa, jeho rozměry, výši nájemného.
2. K uzavření smlouvy o nájmu hrobového místa je nájemce povinen poskytnout pronajímateli (provozovateli pohřebiště) veškeré potřebné údaje dle § 21 odst. 1 zákona o pohřebnictví, a to:

- a) jméno (jména) a příjmení zemřelých, jejíž lidské ostatky jsou na pohřebišti uloženy, místo a datum jejich narození a úmrtí,
 - b) údaje o jiných lidských pozůstatcích v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků,
 - c) datum uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků na pohřebišť včetně jejich exhumace, určení hrobového místa, hloubky pohřbení, druhu rakve, vložky do rakve nebo transportního vaku; u lidských ostatků druh a číslo urny a v případě vsypu i místo jejich uložení,
 - d) záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, které byly uloženy do hrobu nebo hrobky, byly touto nemocí nakaženy,
 - e) jméno (jména), příjmení, adresu místa trvalého pobytu a datum narození nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, nebo obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo osoby nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu,
 - f) údaje o hrobce, náhrobku a hrobovém zařízení daného hrobového místa, včetně údajů o jejich vlastníku, pokud je nájemci znám, a to nejméně v rozsahu jméno (jména), příjmení, adresa trvalého pobytu, datum narození,
 - g) jméno (jména), příjmení, adresu místa trvalého pobytu a další kontakty na osoby, které budou po smrti nájemce na základě určené posloupnosti pokračovat v nájmu.
3. Změny údajů a skutečností uvedených v odst. 2. je nájemce povinen bez zbytečného odkladu (nejpozději do 10 dnů ode dne, kdy nastaly) oznámit provozovateli pohřebiště (pronajímateli).
4. V případě, že se jedná o nájem hrobového místa v podobě hrobu, musí být doba, na niž se smlouva o nájmu uzavírá, stanovena tak, aby od pohřbení mohla být dodržena tlecí doba stanovená pro pohřebišť (viz Článek 8 tohoto řádu).
5. Podnájem hrobového místa je zakázán.
6. Je zakázáno odkládat díly hrobového zařízení na sousední hrobová místa, nebo je opírat o sousední hrobová zařízení.
7. Uzavřením nájemní smlouvy k hrobovému místu na pohřebišti vzniká nájemci právo zřídit na pronajatém místě hrob, hrobku nebo urnové místo, včetně vybudování náhrobku a hrobového zařízení (rám, krycí deska apod.) a vysázet květiny, to vše v souladu s obsahem nájemní smlouvy, tímto řádem a pokyny provozovatele pohřebiště, s následnou možností uložit v tomto místě lidské pozůstatky a lidské ostatky.
- Pronajímatel (provozovatel pohřebiště) je povinen:
- a) předat nájemci k užívání vyznačené, číselně označené hrobové místo,
 - b) umožnit nájemci vstupovat na pohřebišť,
 - c) umožnit nájemci vybudovat na pronajatém hrobovém místě hrobku, náhrobek nebo jiné hrobové zařízení za podmínek stanovených tímto řádem, smlouvou o nájmu hrobového

místa a pokyny provozovatele pohřebiště, jakož i provádět údržbu a opravy hrobky, náhrobku a jiného hrobového zařízení,

- d) umožnit nájemci nerušený výkon jeho nájemních práv v souladu s podmínkami stanovenými tímto řádem a smlouvou o nájmu hrobového místa,
- e) zajistit nájemci k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoli zásahů do hrobového místa, nestanoví-li tento řád nebo smlouva o nájmu hrobového místa jinak, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné v souvislosti se zajištěním bezpečného provozu pohřebiště.

8. Dojde-li k zásahu do hrobového místa nebo hrobového zařízení vinou provozovatele pohřebiště a vznikne-li škoda, je provozovatel povinen hrobové místo uvést do původního stavu.

9. Nájemce je povinen zejména:

- a) užívat hrobové místo v souladu se zákonem o pohřebnictví, nájemní smlouvou, tímto řádem a pokyny pronajímatele (provozovatele pohřebiště),
- b) udržovat na svůj náklad a ke své tíži hrobové místo a hrobové zařízení v řádném stavu, a to zejména:
 - nejpozději do 3 měsíců od pohřbení do hrobu zajistit úpravu plochy hrobového místa,
 - zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala nevhodným porostem, který by narušoval svým vzhledem okolí, průběžně zajišťovat údržbu hrobového místa tak, aby travní porost nedosáhl květenství (vymetání trav), jakož i průběžně zajišťovat údržbu hrobového zařízení tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců a dalších osob,
 - odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček a další předměty, které narušují estetický vzhled pohřebiště; neodstraní-li tyto předměty nájemce hrobového místa, je provozovatel pohřebiště oprávněn tak učinit sám,
 - při užívání hrobového místa si počínat tak, aby nebyla rušena nad obvyklou míru práva jiných nájemců či pronajímatele (provozovatele pohřebiště),
 - strpět umístění číselného označení hrobového místa, toto označení nepřemísťovat, nepoškozovat a nepoužívat k jiným účelům,
 - strpět na hrobovém místě vhodně umístěný odkaz na uveřejněnou informaci týkající se upozornění nájemce na skončení doby nájmu hrobového místa,
 - zřídit, umístit nebo odstranit náhrobek, hrobové zařízení nebo jiné zařízení na hrobovém místě pouze po předchozím písemném souhlasu pronajímatele (provozovatele pohřebiště), provádět jeho údržbu a opravy, při tom se řídit tímto řádem a pokyny pronajímatele (provozovatele pohřebiště),
 - neprodleně zajistit opravu náhrobku, jiného hrobového zařízení nebo hrobky, pokud je narušena jejich stabilita nebo pokud ohrožují zdraví, životy nebo majetek dalších osob;

pokud tak nájemce neučiní, je pronajímatel (provozovatel pohřebiště) oprávněn zajistit bezpečnost na náklady a riziko nájemce,

- pohřbení lidských pozůstatků a uložení lidských ostatků nebo jakékoliv nakládání s nimi provádět jen způsobem, který je v souladu s tímto řádem a pokyny pronajímatele (provozovatele pohřebiště),
- zpopelněné lidské ostatky uložit na místě k tomu určeném jen za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví, tímto řádem a s předchozím souhlasem pronajímatele (provozovatele pohřebiště),
- lavičky instalovat pouze s předchozím písemným souhlasem pronajímatele (provozovatele pohřebiště), který stanoví zejména rozměr, tvar, barvu, umístění, upevnění apod. laviček, a udržovat je v řádném stavu,
- neprovádět výsadbu dřevin bez předchozího souhlasu pronajímatele (provozovatele pohřebiště), který může ve svém souhlasu stanovit podmínky zásahu (např. v případě výsadby zeleně a péče o ni),
- oznamovat pronajímateli (provozovateli pohřebiště) bez zbytečného odkladu všechny vady bránící řádnému užívání hrobového místa,
- plnit informační povinnost stanovenou zákonem o pohřebnictví a tímto řádem, zejména oznamovat změnu povinných údajů týkajících se hrobového místa, osoby nájemce, jeho právního nástupce apod.,
- dodržovat zákaz podnájmu hrobového místa,
- platit nájemné a úhradu za služby spojené s nájmem hrobového místa,
- zajistit na vlastní náklady nejpozději do dne ukončení nájmu hrobového místa odstranění náhrobku a jiného hrobového zařízení včetně uren,
- v případě vydání zákazu pohřbívání, nebo rozhodnutí o zrušení veřejného pohřebiště splnit povinnosti stanovené zákonem o pohřebnictví, tímto řádem a pokyny pronajímatele (provozovatele pohřebiště),
- plnit ostatní povinnosti nájemce vyplývající ze zákona o pohřebnictví, tomto řádu, smlouvy o nájmu hrobového místa a pokynů pronajímatele (provozovatele pohřebiště).

10. Uložení konstrukce pro ukládání vykopané zeminy při výkopu vedlejšího hrobu a nutné kamenické práce na vedlejším hrobovém místě po nezbytně nutnou dobu nejsou omezením práva nájemce ve smyslu ust. § 25 zákona o pohřebnictví.

11. Nájemní právo k hrobovému místu lze přenést na třetí osobu pouze prostřednictvím provozovatele/správce pohřebiště novou smlouvou. Současně s převodem nájemního práva je dosavadní nájemce a vlastník hrobky, náhrobku nebo hrobového zařízení povinen předložit provozovateli pohřebiště smlouvu o převodu uvedených věcí do vlastnictví jiné osoby,

nezůstávají-li i nadále v jeho vlastnictví.

12. Právo nájmu hrobového místa přechází na osobu, kterou nájemce určil, popřípadě na svěrenský fond určený nájemcem. Je-li nájemcem fyzická osoba a není-li přechod nájmu na určenou osobu možný, anebo neurčil-li nájemce nikoho, přechází právo nájmu hrobového místa na jeho manžela, není-li ho, na jeho děti, není-li jich, na jeho rodiče, není-li jich, na jeho sourozence; nežijí-li, pak na jejich děti. Není-li přechod práva nájmu hrobového místa na žádnou z těchto osob možný, přechází právo nájmu na dědice zemřelého. Osoba, na niž právo nájmu přešlo, je povinna sdělit provozovateli pohřebiště bez zbytečného odkladu údaje potřebné pro vedení evidence pohřebiště; to platí i pro správce svěrenského fondu.
13. Pronajímatel (provozovatel pohřebiště) je oprávněn smlouvu o nájmu hrobového místa vypovědět bez výpovědní doby z důvodu prodlení nájemce s úhradou nájemného delšího než 3 měsíce ode dne, kdy ho k úhradě pronajímatel (provozovatel pohřebiště) písemně vyzval (s výjimkou smlouvy o nájmu hrobového místa, kde dosud neuplynula stanovená tlečící doba).
14. V případě ukončení smlouvy o nájmu hrobového místa před uplynutím sjednané doby nájmu se dosud nevyčerpané nájemné a úhrada za služby spojené s nájmem hrobového místa nevrací, pokud se nájemce a pronajímatel (provozovatel pohřebiště) nedohodnou jinak.
15. Pronajímatel (provozovatel pohřebiště) je povinen písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Není-li mu trvalý pobyt, nebo sídlo nájemce znám, uveřejní tuto informaci v místě na pohřebišti obvyklém, nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu a po dobu minimálně jednoho roku od uplynutí tlečící doby od posledního uložení lidských pozůstatků do hrobu a odkaz na uveřejněnou informaci umístí vhodným způsobem na příslušné hrobové místo.
16. Po skončení nájmu se nezpopelněné lidské ostatky ponechají na dosavadním místě. Při nájmu hrobového místa novým nájemcem budou tyto lidské ostatky uloženy pod úroveň dna hrobu. Není-li možné využít úroveň dna hrobu, uloží se nezpopelněné lidské ostatky do společného hrobu na pohřebišti. Ponechané zpopelněné lidské ostatky se vyjmou a uloží se do společného hrobu na pohřebišti.
17. Při skončení nájmu hrobového místa je nájemce povinen hrobové místo uklidit a vyklidit od movitých i nemovitých věcí a předat je pronajímateli (provozovateli pohřebiště) nejpozději do 30 dnů od skončení nájmu. Při vyklizení hrobového místa nájemce z hrobového zařízení odstraní veškeré věci (hrobku, náhrobek a hrobové zařízení), pokud se s pronajímatelem (provozovatelem pohřebiště) nedohodnou jinak, kromě uložených lidských ostatků, ať již zpopelněných či nezpopelněných, neboť v souladu s ust. § 493 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění, lidské ostatky nejsou věci.
18. Pokud nájemce při skončení nájmu hrobového místa nevyklidí hrobové místo, jsou movité a nemovité věci na hrobovém místě umístěny bez právního důvodu, tedy neoprávněně. V takovém případě je pronajímatel (provozovatel pohřebiště) oprávněn v rámci svépomoci hrobové místo vyklidit a věci nacházející se na hrobovém místě odstranit a uskladnit, to vše na náklady nájemce (bývalého nájemce) s tím, že s nimi bude naloženo jako s věcmi opuštěnými.
19. Jestliže nájemce podá před uplynutím sjednané doby nájmu návrh na prodloužení smlouvy o nájmu hrobového místa a plní své povinnosti vlastním nákladem zajišťovat údržbu hrobového místa v rozsahu stanoveném tímto řádem a smlouvou o nájmu hrobového místa a oznamovat

pronajímateli (provozovateli pohřebiště) veškeré změny údajů potřebných pro vedení evidence pohřebiště, může pronajímatel (provozovatel pohřebiště) jeho návrh odmítnout jen v případě, má-li být pohřebiště zrušeno podle ust. § 24 odst. 1 zákona o pohřebnictví.

20. V případě úmrtí nájemce, má-li být jeho tělo uloženo do hrobového místa, jehož byl nájemcem, zajistí provozovatel pohřebiště úhradu nájemného a úhrady za služby spojené s nájmem hrobového místa na dobu tlecí od vypravitele pohřbu nebo jiné zmocněné osoby. Nepožádá-li nikdo o uzavření smlouvy o nájmu hrobového místa k předmětnému hrobovému místu, zůstává toto hrobové místo po tlecí dobu bez nájemce s povinností provozovatele pohřebiště o toto hrobové místo pečovat.
21. Dojde-li k zásahu do hrobového místa nebo do hrobového zařízení, nebo vznikne-li na nich škoda, je povinen hrobové místo uvést do původního stavu a škodu nahradit ten, kdo zásah nebo škodu způsobil. To platí i v případě, že škůdce ke své činnosti přibral třetí osobu.

Článek 7

Ukládání lidských pozůstatků a zpopelněných lidských ostatků a jejich exhumace

1. Otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti, ukládat do nich lidské pozůstatky nebo provádět exhumaci je oprávněn pouze provozovatel pohřebiště nebo provozovatel pohřební služby, který na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu hodlá na pohřebišti pohřbít lidské pozůstatky (viz Článek 10 tohoto řádu).
2. Bez ohledu na uplynutí tlecí doby může být s nezpopelněnými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště manipulováno pouze na základě předchozího souhlasu provozovatele pohřebiště.
3. Lidské pozůstatky lze do hrobů a hrodek ukládat pouze tehdy, je-li úmrtí doloženo úmrtním listem, průvodním listem k přepravě lidských pozůstatků (umrlčí pas), zprávou oprávněného orgánu cizího státu nebo listem o prohlídce mrtvého; v případě podezření ze spáchání trestného činu v souvislosti s úmrtím je kromě toho nutný i písemný souhlas státního zástupce nebo jiného orgánu činného v trestním řízení, který je k tomu oprávněn podle zvláštního právního předpisu.
4. Zpopelněné lidské ostatky je možné uložit na pohřebišti vždy jen se souhlasem provozovatele pohřebiště a nájemce hrobového místa a způsobem, který provozovatel pohřebiště stanoví.
5. Před uplynutím tlecí doby mohou být lidské ostatky exhumovány, tj. přemístěny nebo převezeny na jiné pohřebiště, na žádost nájemce jen se souhlasem krajské hygienické stanice, nebo nařídí-li exhumaci v trestním řízení předseda senátu nebo státní zástupce.
6. Nezpopelněné i zpopelněné lidské ostatky mohou být exhumovány pouze s předchozím písemným souhlasem provozovatele pohřebiště, a to na základě písemné a odůvodněné žádosti nájemce hrobového místa a souhlasu nájemce hrobového místa na jiném pohřebišti. K žádosti o souhlas s exhumací je nájemce hrobového místa povinen předložit objednávku převozu exhumovaných nezpopelněných lidských ostatků provozovatelem pohřební služby, doklad o úmrtí (úmrtní list, průvodní list k přepravě těla zemřelého /umrlčí pas/, zprávu oprávněného orgánu cizího státu nebo list o prohlídce zemřelého) a písemný souhlas osoby uvedené v § 114 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění. Před exhumací nezetlelých

lidských ostatků je nájemce hrobového místa povinen předložit rovněž souhlas krajské hygienické stanice s exhumací.

7. Exhumace nezpopelněných lidských ostatků za účelem jejich zpopelení v krematoriu je zakázáno.
8. Náklady na exhumaci hradí ten, kdo o ni požádal; provozovatel pohřebiště zajistí při exhumaci provoz na pohřebišti tak, aby nebyl narušen veřejný pořádek a aby byl vyloučen přenos možné nákazy.
9. Hroby pro ukládání lidských pozůstatků musí splňovat následující požadavky:
 - jejich hloubka musí být u dospělých osob a dětí od 10 let nejméně 1,5 m, u dětí mladších 10 let nejméně 1,2 m,
 - dno hrobu musí ležet nejméně 0,5 m nad hladinou podzemní vody,
 - boční vzdálenosti mezi jednotlivými hroby musí činit nejméně 0,3 m,
 - rakev s lidskými pozůstatky musí být po uložení do hrobu zasypána zkypřenou zeminou ve výši minimálně 1,2 m.
10. Všechny rakve, včetně exhumačních, musí být označeny štítkem obsahujícím minimálně jméno zemřelého, datum narození, datum úmrtí, den pohřbu a název provozovatele pohřební služby. Před spouštěním do hrobu musí být víko rakve pevně a trvale spojeno šroubem se spodní částí rakve.
11. Pro pohřbívání do hrobu musí být použity takové rakve, které ve stanovené tlecí době zetlí spolu s lidskými ostatky, tzn. nesmí obsahovat díly z PVC a jiných nerozložitelných materiálů, kovové díly pouze omezeně (např. madla rakve). Za zetlelé se považují zbytky rakví (hlavních desek) o maximální velikosti 0,5 m² držící vcelku.
12. Pro pohřbívání do hrodek je nutno použít rakve s maximálními rozměry 2,15 x 0,85 m, a to:
 - a) celodubové nebo z jiných tvrdých druhů dřev, do které bude umístěna poloviční zinková vložka, nebo
 - b) kovové s nepropustným dnem, nebo
 - c) dle ČSN Rakve.
13. Výplň rakví (vystýlka), transportní vaky vložené do rakví a rubáše musí být vyrobeny pouze z lehce rozložitelných materiálů jako dřevěné piliny, papír, u transportních vaků rozložitelné plasty a u rubášů látky.
14. K výrobě rakví a jejich nátěrů nesmí být použity barvy, lepidla a tvrdidla, obsahující složky škodlivých látek.
15. Milodary vložené do rakve musí být vyrobeny pouze ze snadno rozložitelných materiálů.
16. Před uplynutím tlecí doby mohou být do téhož hrobu uloženy další lidské ostatky, pokud je možné je umístit nad úroveň naposledy pohřbených lidských ostatků a vrstva ulehle zeminu nad rakví bude činit nejméně 1 m.
17. Pokud jsou lidské ostatky uloženy v hrobu nebo hrobce, není třeba k jejich přemístění v rámci hrobu nebo hrobky, nemá-li být rakev otevřena, souhlasu krajské hygienické stanice.

Článek 8 **Tlecí doba**

Tlecí doba stanovená pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů činí:

15 let na hřbitově Mšeno,

10 let na hřbitově Hradsko.

Článek 9 **Podmínky zřízení hrobky, náhrobku a hrobového zařízení a podmínky provádění prací na pohřebišti**

1. Ke zřízení náhrobku a dalšího hrobového zařízení na pohřebišti, nebo úpravě či opravě již existujících, je oprávněn pouze jejich vlastník nebo jím zmocněná osoba po předchozím souhlasu nájemce hrobového místa a provozovatele pohřebiště, a to za provozovatelem pohřebiště stanovených podmínek.
2. Ke zřízení hrobky na pohřebišti, nebo úpravě, opravě či odstranění již existujících, je oprávněn pouze jejich vlastník nebo jím zmocněná osoba po předchozím souhlasu nájemce hrobového místa a po předchozím písemném souhlasu provozovatele pohřebiště, a to za provozovatelem pohřebiště stanovených podmínek, který určí zejména způsob, rozsah a podmínky provedení prací.
3. Podmínky pro zřízení hrobového zařízení, s výjimkou hrobek:
 - a) Provozovatel pohřebiště určí rozměry a tvar hrobového zařízení, případně druh použitého materiálu, minimální hloubku základů, odstupňování hrobového zařízení ve svažitém terénu, šířku uliček, způsob uložení zeminy a odpadu při zřizování hrobového zařízení, jeho opravách a likvidaci.
 - b) Základy musí být provedeny do nezamrzající hloubky 80 cm, dimenzovány se zřetelem na únosnost půdy a nesmí zasahovat do pohřbívací plochy. Základy musí odpovídat půdorysným rozměrům díla a hloubce základové spáry, která činí 60 cm.
 - c) Základy památníků, náhrobků nebo stél musí být zhotoveny z dostatečně únosného materiálu, odolného proti působení povětrnosti např. z prostého betonu či železobetonu, kamenného, příp. cihelného zdiva apod.
 - d) Přední a zadní rámy hrobu musí být v jedné přímce s rámy sousedních hrobů.
 - e) Jednotlivé díly hrobového zařízení musí být mezi sebou pevně kotveny.
4. Podmínky pro zřízení hrobky:
 - a) Před zřízením hrobky je nutno posoudit okolí plánované stavby (vliv na výsadbu, okolní komunikace, přístup k sousedním hrobovým místům). Nájemce je povinen nechat vypracovat projektovou dokumentaci ke stavbě hrobky, která bude řešit zejména tvar hrobky a její odvětrávání s přihlédnutím k typu terénu a půdy, prostor hrobky pro požadovaný počet rakví, výkop pro požadovaný počet rakví apod., navrhnout materiály a hlavní konstrukční prvky včetně požadavků pro osazení

hrobky hrobovým zařízením (základové pasy, beton, výztuže, betonové tvárnice) na základě statického výpočtu a vypracovat jednoduchý rozpočet stavby hrobky (ceny stavebních materiálů a stavebních prací, přesunu hmot), to vše předložit v předstihu provozovateli pohřebiště, včetně identifikačních údajů realizátora stavby hrobky.

- b) Hloubka výkopu musí odpovídat počtu uvažovaných uložených rakví (maximálně však 260 cm).
- c) Stěny musí být vybudovány z porézních materiálů (např. cihly), pokud bude použit litý beton, musí být vyvedena z hrobky difuzní zátka.
- d) Stěny hrobky z porézních materiálů musí mít šíři nejméně 30 cm, v případě užití litého betonu nejméně 15 cm, a musí být izolovány přízdívkou, včetně impregnačních nátěrů.
- e) Dno hrobky může být bez betonového pokryvu (pouze kopaná zemina). V případě, že bude dno vybetonováno, musí být zřízen trativod o rozměrech nejméně 40 x 40 a hloubce 50 cm, vyplněný drenáží.
- f) Zdivo musí být umístěno na betonovém základě min. 50 cm vysoké v šíři podle předpokládané vyzdívky.
- g) Do stěn hrobky musí být zabudovány vstupní otvory s madly.
- h) Kovové prvky v hrobce (traverzy pro uložení rakví a stropní nosiče) musí být opatřeny antikorozními nátěry a jejich stav musí být kontrolován nejméně jednou za 10 let.
- i) Zastropení hrobky je nutné provést tak, aby mohly být rakve lehce umístěny na jednotlivá stanoviště s tím, že vstupní otvor a vlastní světlost hrobky musí být nejméně 220 cm (podle velikosti rakví).
- j) Na zastropení a uzavření hrobky musí být použity železobetonové překlady, jejich spáry zality betonem a povrch zaizolován.
- k) Na zastropení je nutno použít 20 cm zeminy sloužící jako pachová zátka, nebo umístit krycí desku neprodyšně uzavírající hrobku, se spárami vytmelenými trvalými tmely.
- l) Nosnost stropu musí být nejméně 100 kg na 1 m².
- m) Vlastní hrobové zařízení s výjimkou rámu musí být postaveno mimo hlavní konstrukci hrobky, na samostatném základě.
- n) Při výstavbě hrobky je nutno dodržet minimální světlost otvoru pro spuštění rakve s možností opakovaného otevření bez nutnosti demontáže hrobového zařízení.
- o) Stavba hrobky musí být odvodněna a izolována proti povrchové vodě.
- p) Přebytečná zemina musí být z prostoru pohřebiště odvezena a uložena na skládku,

nestanoví-li provozovatel pohřebiště jinak.

- q) Při výstavbě hrobky je nutno dodržovat hygienické předpisy.
- r) Po dokončení stavby je nutno obsypat stěny hrobky a upravit okolní terén, všechny okolní dotčené povrchy uvést do původního stavu.
- s) Po dokončení stavby hrobky je její vlastník povinen požádat provozovatele pohřebiště o její technické převzetí a řídit se pokyny vydanými provozovatelem pohřebiště k užívání hrobky.

5. Provozovatel pohřebiště je oprávněn ve svém souhlasu se zřízením hrobky stanovit zejména:

- dobu výstavby hrobky,
- zabezpečení místa z hlediska pádu osob a bezpečnosti návštěvníků pohřebiště,
- požadavky na ochranu zeleně v okolí staveniště,
- podmínky používání komunikací pohřebiště,
- způsob skladování materiálů, odpadů a jejich likvidace,
- povinnost dozoru při výstavbě,
- průběžné a závěrečné kontroly postupu prací.

6. Zřízenou hrobku přejímá po technické stránce provozovatel pohřebiště, který může pro trvalé užívání hrobky určit:

- druh používání rakví pro pohřbení v hrobce,
- způsoby a cyklus revizí hrobky.

7. Vlastník hrobky je povinen předat provozovateli pohřebiště jedno vyhotovení dokumentace stavby hrobky, včetně případných povolení a souhlasů orgánů veřejné správy s její výstavbou a užíváním, pokud jsou k tomu nezbytná. Dokumentaci spojenou se zřízením hrobky je provozovatel pohřebiště povinen archivovat v souladu s platnými právními předpisy.

8. Odstranit hrobku, náhrobek nebo jiné hrobové zařízení z pohřebiště je oprávněn pouze jeho vlastník (nebo osoba jím zmocněná), a to po předchozím projednání s provozovatelem pohřebiště a nájemcem hrobového místa, pokud nepůjde o situaci, kdy je k jejich odstranění je oprávněn provozovatel pohřebiště.

9. V průběhu zhotovování, údržby, oprav nebo odstraňování hrobky, náhrobku nebo jiného hrobového zařízení odpovídá nájemce hrobového místa za udržování pořádku a za skladování potřebného materiálu na místech a způsobem určeným provozovatelem pohřebiště. Odstraňovaný stavební materiál, náhrobky, či jejich části, stejně tak i vykopanou zeminu je nájemce povinen nejpozději před přerušением práce téhož dne z pohřebiště odvézt a naložit s nimi dle patných právních předpisů. Při těchto pracích nesmí být cesty a komunikace na pohřebišti užívány k jinému účelu než ke komunikačním a nesmí být jejich průchodnost omezována.

10. Po skončení prací při zhotovování, údržbě, opravách nebo odstraňování hrobky, náhrobku nebo jiného hrobového zařízení je nájemce povinen na svůj náklad uvést okolí příslušného hrobového místa a místa, která při práci znečistil, do původního stavu nejpozději do 24 hodin. Ukončení

prací je nájemce povinen ohlásit bezodkladně (nejpozději do 5 dnů) provozovateli pohřebiště, spolu s tím je povinen provozovateli pohřebiště ohlásit změny hrobového zařízení, pokud zakládají povinnost změnit či doplnit evidenci související s provozováním pohřebiště.

11. Při provádění veškerých prací na pohřebišti je třeba dodržovat zejména následující podmínky:
- respektovat důstojnost místa a omezit hlučné práce,
 - neomezovat průchodnost cest a komunikací a přístup k jednotlivým hrobovým místům,
 - nezasahovat do okolních hrobových míst a neomezovat práva nájemců hrobových míst,
 - zajistit ochranu zeleně, zejména jejího kořenového systému.

Článek 10

Podmínky pro otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby

1. Provozovatel pohřební služby je oprávněn otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti pro uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků, k provedení exhumace, popř. k jiným účelům, pokud v dostatečném časovém předstihu před samotným otevřením hrobu nebo hrobky (minimálně 2 pracovní dny předem) doručí provozovateli pohřebiště:
- a) písemnou žádost vypravitele pohřbu, nájemce hrobového místa a vlastníka hrobového zařízení o otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby,
 - b) kopii té části smlouvy o vypravení pohřbu uzavřené mezi provozovatelem pohřební služby a vypravitelem pohřbu, která přikazuje pohřbit zemřelého do příslušného hrobového místa,
 - c) doklad o oprávnění k podnikatelské činnosti provozovatele pohřební služby v oblasti provozování pohřební služby a o oprávněnosti vykonávat podnikatelskou činnost technické služby - práce při kopání hrobů na pohřebištích (výpis z živnostenského rejstříku),
 - d) prohlášení provozovatele pohřební služby, že uvedené práce zajistí provozovatel pohřební služby na vlastní náklad a na vlastní odpovědnost, vlastními zaměstnanci a s použitím vlastních pomůcek i nářadí,
 - e) osvědčení zaměstnance provozovatele pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat, o získání profesní kvalifikace „hrobník“ nebo potvrzení o absolvování školení hrobníků,
 - f) doklad o ověření znalostí předpisů BOZP a PO zaměstnancem provozovatele pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat,
 - g) návrh protokolu o předání místa před i po pohřební, včetně fotografií příslušného hrobového místa nebo hrobky před jeho (jejím) otevřením a fotografie bezprostředně sousedících hrobových místa a hrobek.
2. Zaměstnanec provozovatele pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat, je povinen se seznámit s tímto řádem, místními podmínkami a s jinými informacemi nezbytnými pro

bezpečné a nezávadné otevření hrobu nebo hrobky.

3. Provozovatel pohřebiště je oprávněn kdykoliv:
 - a) kontrolovat průběh prací, stav výkopu a pažení, zabezpečení vykopané hrobové jámy proti pádu osob a přítomnost druhého pracovníka provozovatele pohřební služby,
 - b) nařídit přerušování prací; v takovém případě je zaměstnanec provozovatele pohřební služby povinen práce neprodleně pozastavit.
4. Provozovatel pohřebiště může po dohodě s provozovatelem pohřební služby vybavit jeho zaměstnance pověřeného otevřením hrobu nebo hrobky vhodnými pracovními pomůckami, potřebnými nástroji a náradím.
5. Otevření hrobu, u něhož neuplynula tlečící doba od posledního pohřbení, je možné provést jen tehdy, pokud příslušná krajská hygienická stanice povolila manipulaci s nezetlelými lidskými ostatky.
6. Provozovatel pohřebiště může odmítnout otevření hrobu nebo hrobky, jsou-li k tomu závažné důvody, např. bezprostřední blízkost vzrostlého stromu, u něhož by musely být přerušeny hlavní kořeny (což by vedlo k narušení stability stromu), nebo pokud je pohřebiště a jeho porost v nepříznivém stavu v důsledku vichřice, dešťových srážek, nebo pokud je povrch pokryt sněhem a ledem.
7. Rakev s lidskými pozůstatky musí být po uložení do hrobu zasypána zkyplenou zeminou ve výši minimálně 1,2 m.
8. Provozovatel pohřebiště zajistí při otevření hrobu nebo hrobky provoz na pohřebišti tak, aby nebyl narušen veřejný pořádek a aby byl vyloučen přenos možné nákazy.
9. Náklady vzniklé provozovateli pohřebiště v souvislosti s otevřením hrobu nebo hrobky hradí ten, kdo o otevření hrobu nebo hrobky požádal.
10. Provozovatel pohřebiště má nárok na úhradu přiměřených nákladů za poskytnuté výše uvedené a další související služby.

Článek 11 **Sankce**

1. Porušení tohoto řádu lze postihovat podle ust. § 5 odst. 1 písm. i) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, jako přestupek proti veřejnému pořádku, zvláště pokud fyzická osoba poruší podmínky uložené v tomto řádu při konání pohřbu nebo pietního aktu.
2. Přestupku se dopustí rovněž ten, kdo:
 - a) v rozporu se zákonem o pohřebnictví zachází s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky na pohřebišti způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního cítění veřejnosti,
 - b) v rozporu se zákonem o pohřebnictví neoprávněně otevře na pohřebišti konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky,

- c) v rozporu se zákonem o pohřbnictví neoprávněně otevře na pohřebišti hrob nebo hrobku nebo neoprávněně provádí exhumaci.

Za přestupky lze ve smyslu ust. § 26 zákona o pohřbnictví uložit pokutu až do výše 100.000,- Kč.

Článek 12 **Závěrečná ustanovení**

1. Právní vztahy neupravené tímto řádem, vztahující se k provozování pohřebiště, se řídí zákonem o pohřbnictví a dalšími právními předpisy.
2. Kontrolu dodržování tohoto řádu provádí provozovatel pohřebiště.
3. Výjimky z tohoto řádu může na základě individuální žádosti schválit zastupitelstvo města Mšena.
4. Písemné úkony provozovatele pohřebiště vůči nájemcům hrobových míst probíhá buď osobním převzetím druhou smluvní stranou, nebo písemně poštou, přičemž oba tyto způsoby jsou rovnocenné. Písemná zásilka doručovaná poštou musí být adresována, pokud nebyla sdělena písemně žádná jiná adresa, do sídla provozovatele pohřebiště nebo na adresu nájemce vedenou v evidenci provozovatele pohřebiště související s provozováním pohřebiště. Za den doručení písemné zásilky, pokud není prokázán jiný den doručení, se rozumí poslední den lhůty, ve které byla písemnost pro adresáta uložena u držitele poštovní licence, a to i tehdy, jestliže se adresát o jejím uložení nedozvěděl.
5. Pokud pohřebiště, nebo jeho část, včetně hrobových zařízení, jsou zapsány v seznamu kulturních památek, nebo se nacházejí na území památkového zájmu, či jsou v seznamu vojenských hrobů a pohřebišť, civilních válečných hrobů a pohřebišť, vztahují se na péči o ně zvláštní předpisy (např. zákon o státní památkové péči).
6. Zrušuje se hřbitovní řád ze dne 21.12.2016.

Článek 13 **Účinnost**

Řád nabývá účinnosti 1.1.2020.

Jiří Guttenberg
místostarosta

Ing. Martin Mach
starosta města

Vyvěšeno na úřední desce MěÚ Mšeno dne 16.12.2019

Současně zveřejněno na elektronické úřední desce

Sejmuto: